

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 25PP/27/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5725010406
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mariana Juríková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2025:5725010406.1

Rozhodnutie

Samosudkyňa Okresného súdu Martin Mgr. Mariana Juríková, v trestnej veci odsúdeného A. B., o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 25.06.2025 v ÚVTOS pre mladistvých Sučany, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 415 ods. 1 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. zamietla žiadosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v Banskej Bystrici, trvale bytom C. D., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS pre mladistvých Sučany, o podmiennečné prepustenie na slobodu z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Brezno sp.zn. 6T/8/2023 zo dňa 13.02.2023, právoplatným dňa 13.02.2023.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 13.05.2025 bol Okresnému súdu Martin doručený návrh odsúdeného A. B. na jeho podmiennečné prepustenie na slobodu z výkonu trestu odňatia slobody zo dňa 12.05.2025.

Dňa 23.05.2025 bolo tunajšiemu súdu k žiadosti odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody doručené hodnotenie riaditeľa ÚVTOS pre mladistvých Sučany. V tejto hodnotiacej správe konštatuje, že odsúdený sa odporúča na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom a uložením obmedzenia spočívajúceho v zákaze požívania alkoholických nápojov. Odsúdený bol do výkonu väzby predvedený dňa 17.10.2022 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica. Väzba trvala od 15.10.2022 do 22.02.2023. Počas výkonu väzby bolo jeho správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni. Disciplinárne odmenený, ani disciplinárne potrestaný nebol. Dňa 07.03.2023 bol odsúdený premiestnený na ďalší výkon trestu odňatia slobody do ÚVTOSM Sučany. Adaptácia na podmienky výkonu trestu odňatia slobody prebehla bez problémov. Správanie a vystupovanie odsúdeného je celkovo na požadovanej úrovni, ale v osobnej karte sú zaevidované aj dva negatívne zápisy o nedodržaní ústrojenosti podľa predpísaných vzorov a neplnení príkazov a pokynov príslušníka zboru. Okrem uvedeného celkovo ústavný poriadok dodržiava. Konfliktné situácie neboli zaznamenané. Vo svojich osobných veciach si udržiava náležitý poriadok. Príkazy a nariadenia príslušníkov zboru celkovo plní, autoritu rešpektuje. Odsúdený je od 21.01.2025 zaradený do výstupného oddielu a národného projektu „ŠANCA NA NÁVRAT 2“. Aktivity formou osobných pohovorov a skupinových foriem prác s odborným personálom sú zamerané na zvýšenie kompetencií pri uplatnení sa na trhu práce a zlepšenie prístupu k sociálnym službám. Dôraz sa kladie na nácvik sociálnych zručností, získavanie potrebných informácií a praktických zručností uľahčujúcich návrat do života po prepustení z výkonu trestu. Počas zaradenia bol členom sociálno – psychologickkej výcvikovej skupiny a sociálno – poradenskej skupiny. K spáchanej trestnej činnosti prejavuje kritický postoj. V rámci skupinových foriem zaobchádzania sa zapája do organizačných a interakčných komunitných stretnutí, akciách organizovaných v rámci kultúrnej a osvetovej činnosti, ktoré prebiehajú formou prednášok a besied. Je členom športovo – kombinovaného a údržbárskeho záujmového krúžku. Odsúdený bol postupne pracovne zaradený na pracoviskách s dohľadom v ústave Drevo – ústav, GGB – Slovakia a aktuálne je zaradený na pracovisku s dohľadom

v ústave ITW - Slovakia. Svoje pracovné povinnosti si plní na požadovanej úrovni. Odsúdený bol po rozvoze rodičov vychovávaný otcom. Je slobodný, bezdetný. Po ukončení základnej školy nastúpil na strednú odbornú školu v odbore autoelektrómechanik. Štúdium ukončil maturitnou skúškou. Pred výkonom trestu odňatia slobody pracoval ako operátor výroby a ako údržbár. Vykonával aj rôzne, väčšinou robotnícke práce v ČR, Nemecku a Taliansku. V rámci vzťahov s vonkajším prostredím udržiava pravidelný kontakt s matkou a starými rodičmi len formou korešpondencie. Právo na telefonovanie, kontaktnú návštevu alebo videonávštevu si doteraz neuplatnil. Menovaný nebol celkovo počas výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody disciplinárne odmenený, ani disciplinárne potrestaný. Možno konštatovať, že odsúdený sa snaží počas výkonu trestu odňatia slobody plniť stanovené ciele programu zaobchádzania, ale v oblasti vzťahov s vonkajším prostredím možno konštatovať len čiastočné plnenie z dôvodu udržiavania kontaktu s rodinou len formou nepravidelnej korešpondencie. Odsúdený nemá počas výkonu trestu nariadené žiadne ochranné liečenie. Odsúdenému bola stanovená resocializačná prognóza ako menej priaznivá – stredné riziko recidívy trestnej činnosti.

Odsúdený vo svojej výpovedi na verejnom zasadnutí zopakoval, že na svojej žiadosti trvá. Svoje konanie úprimne ľutuje, bol to skrat, pričom on nerobí také veci. Predtým sa nikdy trestnej činnosti nedopustil a chcel by začať odznova, aby sa mohol vrátiť k starým rodičom domov a nájsť si prácu v Brezne. Vo svojom konečnom návrhu uviedol, že by chcel poprosiť o druhú šancu, vrátiť sa k starým rodičom a viesť riadny život.

Zástupca ÚVTOSM Sučany na verejnom zasadnutí uviedol, že trvajú na písomne podanom hodnotení, pričom od podania hodnotenia došlo k zmene, dňa 17.06.2025 pribudla pochvala za plnenie pracovných povinností.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák., súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák., pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. ustanovuje jednu formálnu a dve materiálne podmienky, ktoré musia byť kumulatívne (súčasne) splnené, aby mohlo dôjsť k rozhodnutiu o podmienčnom prepustení. Základnou (formálnou) podmienkou pre podmienčné prepustenie je vykonanie zákonom stanovenej doby vykonávaného trestu odňatia slobody. Až po splnení tejto podmienky je na mieste skúmanie splnenia ďalších dvoch tzv. materiálnych podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne, ktorými sú, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, a stav, kedy možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmienčné prepustenie každého odsúdeného, súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného, rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmienčného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom trestnom rozkaze, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúca už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmienčne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

V tejto súvislosti súd tiež uvádza, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že odsúdený splnil formálnu podmienku pre podmienené prepustenie a to vykonanie príslušnej časti trestu odňatia slobody s poukazom na § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák., t.j. vykonanie dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody dňa 15.06.2022.

Podľa súdu však u odsúdeného neboli kumulatívne splnené materiálne podmienky, aby mohlo dôjsť k rozhodnutiu o podmienenom prepustení, t.j. nebola kumulatívne splnená podmienka preukázania polepšenia a podmienka v podobe odôvodnenej pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného v prípade jeho prepustenia pred vykonaním celého uloženého trestu odňatia slobody.

V prípade prvej materiálnej podmienky – preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností, možno konštatovať, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal čiastočné polepšenie. Zákon vyžaduje, aby odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu preukázal polepšenie, a to plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh, vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu. V tomto smere, vychádzajúc z hodnotenia odsúdeného, nie je možné správanie odsúdeného v rámci výkonu trestu odňatia slobody posúdiť ako úplne bezproblémové. Vo výkone trestu v ÚVTOSM Sučany boli zaznamenané dva negatívne zápisy o nedodržaní ustrojenosti podľa predpísaných vzorov a neplnení príkazov a pokynov príslušníka zboru. K spáchanej trestnej činnosti sa vyjadruje kriticky. Odsúdený dostal vo výkone trestu odňatia slobody jedenkrát pochvalu za plnenie pracovných povinností. Podľa názoru súdu však jedna uložená pochvala nie je spôsobilá úplne znegovať nedostatky v správaní sa odsúdeného tak v ústave na výkon trestu, ako i mimo výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený pod tlakom neustálej kontroly a režimového usmerňovania svoje správanie korigoval na požadovanú úroveň. Tiež je potrebné poznamenať, že z hodnotenia riaditeľa ústavu vyplýva, že odsúdený plní stanovené ciele programu zaobchádzania, ale len čiastočne v oblasti vzťahov s vonkajším prostredím z dôvodu udržiavania kontaktu s rodinou len formou nepravidelnej korešpondencie. V danom prípade z hodnotenia riaditeľa ústavu tiež vyplýva, že u odsúdeného je resocializačná prognóza menej priaznivá a riziko recidívy trestnej činnosti je stredné.

Súd ďalej pripomína, že zmyslom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je to, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený na slobodu z výkonu trestu po vykonaní stanovenej doby uloženého trestu odňatia slobody bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienené prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš vysoké riziko recidívy. Takou okolnosťou, ktorá pri rozhodovaní o podmienenom prepustení má význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojim spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy pri tomto hodnotení odkázaný len na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné zaradiť i doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, vrátane jej početnosti, skôr uložené tresty a správanie odsúdeného a spôsob vedenia jeho života. Pri hodnotení splnenia podmienok na podmienené prepustenie nepostačuje hľadieť len na správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody ani na subjektívne presvedčenie odsúdeného prezentované pred súdom pri rozhodovaní o jeho podmienenom prepustení, že už sa nebude dopúšťať trestnej činnosti, ale je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám ale aj povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti. Zároveň zodpovedá účelu uvedeného ustanovenia, ak sa očakávanie toho, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, odvodzuje od prítomnosti (teda od správania odsúdeného vo výkone trestu), ale v určitej miere aj retrospektívne, t. j. pohľadom na trestnú minulosť odsúdeného, okolnosti spáchania trestného činu a pod. (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky číslo IV. ÚS 616/2023).

Prognóza vedenia riadneho života býva vo väčšine prípadov konštatovaná aj na základe zistení, že odsúdený má zabezpečené sociálne zázemie, zamestnanie, udržiaval kontakt s rodinou. Ako už bolo uvedené zohľadňuje sa samozrejme i trestná minulosť odsúdeného, závažnosť aktuálneho odsúdenia a tiež počet jeho prípadných podmienkových prepustení v minulosti. Samotný faktor trestnej minulosti a závažnosť aktuálneho trestného činu odsúdeného je preto tiež dôležitou skutočnosťou, na ktorú súd prihlíada pri prognóze očakávania vedenia riadneho života odsúdeného.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má iba jeden záznam v tomto registri. Bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Brezno sp.zn. 6T/8/20123 zo dňa 13.02.2023, právoplatným dňa 13.02.2023, pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., sčasti dokonanej a sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 4 roky, na výkon ktorého bola zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý momentálne vykonáva v ÚVTOS pre mladistvých Sučany. Predpokladaný koniec trestu je dňa 15.10.2026.

V tomto smere súd konštatuje, že nemohol bez povšimnutia ponechať charakter konania, za ktoré je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody. Z vyššie uvedeného rozsudku Okresného súdu Brezno vyplýva, že odsúdený dňa 13.10.2022 približne o 22.00 hod. v rodinnom dome, pod vplyvom alkoholu, po predchádzajúcej hádke a vzájomnom naťahovaní, najskôr fyzicky napadol poškodeného E., nar. XXXX, ktorého opakovane vysokou intenzitou udieral najmä do centrálnej časti tváre a vzápätí drevenou bejzbalovou pálkou ho najmenej jedenkrát vysokou intenzitou udel do zadnej časti hlavy a krku, následne v ten istý deň, približne o 01.45 hod. fyzicky napadol poškodeného F., nar. XXXX, ktorého viackrát udel drevenou bejzbalovou pálkou do oblasti hrudníka a udieral ho aj päťami do oblasti tváre a jedenkrát ho pichol kuchynským nožom s dĺžkou čepele približne 13 cm do ľavej zadnej časti krku a poškodenú G., nar. XXXX, ktorú udel dlaňou do tváre a za pravé ucho, pritom rozbil aj luster, drevený stôl a dosku postele, čím F.K. spôsobil tržno- zmliaždenú ranu záhlavia, zlomeninu lebečnej klenby, obojstrannú zlomeninu temennej kosti, zlomeninu spánkovej kosti vpravo, vnútrolebečné krvácanie pod tvrdú plenu mozgu v spánkovo - temennej oblasti vpravo a čelovo - temennej oblasti vľavo, vnútrolebečné krvácanie pod pavúčnicu v čelovo - temennej oblasti vľavo, pomliaždenie mozgu s krvácaním do mozgového tkaniva v čelovom laloku vľavo, trieštivú zlomeninu nosových kostí s posunom, zlomeninu nosovej priehradky s posunom, pomliaždeniny tváre s opuchom, deformitu nosa a lícnej oblasti a početné zlomeniny tvárového skeletu - prednej steny čelových dutín obojstranne, stien čuchových dutín a čelustných dutín, krídlového výbežku klinovej kosti obojstranne, jarmového oblúka obojstranne, zlomeninu zadnej vnútornej steny očnénice obojstranne s prienikom vnútroočnicového tuku, ktoré zasahovali na vnútornú a vonkajšiu stenu očníc, rozsiahly emfyzém mäkkých častí tváre a krku, ktoré si vyžiadali dobu liečenia v trvaní najmenej troch mesiacov a obmedzenie v obvyklom spôsobe života najmenej dva mesiace, čím mu zároveň poškodil životne dôležitý orgán - mozog, poškodenému M.V. spôsobil pomliaždenie tváre s okoloočným hematómom obojstranne, pomliaždenie s odreninou čela vpravo, bodnú ranu ľavej strany krku dĺžky 1 cm zasahujúcu do svalu kývača hlavy, ktoré si vyžiadali dobu liečenia a obmedzenie v obvyklom spôsobe života v trvaní 12 dní, pritom ak by bola intenzita bodnutia len o trochu vyššia, mohlo dôjsť k poraneniu veľkých krčných ciev, ktoré prebiehajú presne v tejto oblasti mierne hlbšie pod uvedeným svalom a bolo len otázkou náhody, že k tomu nedošlo, nakoľko stačila len mierne vyššia intenzita bodnutia a poškodený M.V. by vykvrácal priamo na mieste, poškodená E.V. utrpela pomliaždenie čela vpravo s miernym opuchom, ktoré si nevyžiadali liečenie ani obmedzenie v obvyklom spôsobe života a poškodená H., nar. XXXX, poškodením zariadenia domu spôsobil škodu vo výške 102,50 eur.

Vzhľadom na uvedené podľa súdu tak u odsúdeného, za konštatovania jeho len čiastočného polepšenia sa vo výkone trestu odňatia slobody, nebola splnená ani podmienka v podobe odôvodnenej pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného v prípade jeho prepustenia pred vykonaním celého uloženého trestu odňatia slobody. Pri zohľadnení správania sa odsúdeného nielen vo výkon trestu odňatia slobody, kde nesporne aj pod tlakom neustálej kontroly a režimového usmerňovania odsúdený svoje správanie koriguje na požadovanú úroveň a charakter jeho správania pred nástupom na výkon tohto trestu odňatia slobody z hľadiska chráneného záujmu spoločnosti, ktorý bol konaním odsúdeného poškodený, resp. ohrozený, keď sa dopustil úmyselnej trestnej činnosti namierenej voči zdraviu troch poškodených, pričom zásah do telesnej integrity poškodených nebol jednorazového či mierneho charakteru, naviac pod vplyvom alkoholu, možno konštatovať, že je tu pochybnosť, že odsúdený po podmienkovom prepustení z výkonu trestu povedie riadny život. Vzhľadom na osobu odsúdeného, charakter jeho trestnej činnosti, ako aj vzhľadom na zostávajúcu dobu výkonu trestu odňatia slobody

(predpokladaný koniec trestu 15.10.2026), súd dospel k záveru, že na odsúdeného je naďalej potrebné vplývať výkonom trestu odňatia slobody. Takýto záver podporujú i výsledky nástroja hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti CRA, v ktorom je u odsúdeného stanovená resocializačná prognóza ako menej priaznivá. Riziko recidívy trestnej činnosti je stredné.

Ďalej má súd za to, že podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol ani naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov, u odsúdeného ide o výchovný účel trestu. Rovnako má súd za to, že v prípade podmiennečného prepustenia nebude splnený ani sledovaný účel, že trest má odrádzať aj ostatných členov spoločnosti od páchania trestných činov. Opätovne súd zdôrazňuje, že o dĺžke trestu odňatia slobody za spáchanú trestnú činnosť rozhodol súd, ktorý odsúdenému trest odňatia slobody ukladal a pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd môže po prihliadnutí na všetky zákonom predpokladané podmienky rozhodnúť, že aj trest odňatia slobody kratšieho trvania bude postačujúci na dosiahnutie už uvedených účelov trestu odňatia slobody. V danom prípade však súd takéto presvedčenie nenadobudol a má za to, že výchovné pôsobenie vo výkone trestu odňatia slobody má zjavne dobrý účinok na osobu odsúdeného, preto je v ňom potrebné pokračovať. Súd má zároveň za to, že prostredie ústavu na výkon trestu, vzhľadom na charakter trestnej činnosti odsúdeného, za ktorej spáchania sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, želaný účinok splní v prípade odsúdeného najlepšie.

Na tomto mieste je tiež potrebné uviesť i to, že podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je obligatórne nárokovateľné. Súd môže podmiennečne prepustiť len toho odsúdeného, u ktorého sú splnené všetky zákonom požadované náležitosti na uvedený postup, a to tak materiálne ako i formálne podmienky, k čomu však v danom prípade nedošlo. Pokiaľ súd po vykonanom dokazovaní nedospel k takému záveru, že u odsúdeného je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, nie je možné jeho návrhu na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovieť. Preto súd návrh odsúdeného na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť v lehote do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia cestou Okresného súdu Martin ku Krajskému súdu v Žiline. Sťažnosť má odkladný účinok.